

به نام یزدان پاک

همه سوال های

فلسفه

(جلد ۲)

۱۳۸۲-۱۳۸۷

تهیه کنندگان
گروه مولفین

فهرست مطالب

آزمون کارشناسی ارشد فلسفه ۱۳۸۲

۹	زبان عمومی و تخصصی
۱۳	پاسخ‌نامه زبان عمومی و تخصصی
۱۵	فلسفه غرب
۱۸	پاسخ‌نامه فلسفه غرب
۲۲	فلسفه اسلامی
۲۵	پاسخ‌نامه فلسفه اسلامی
۲۹	زبان عربی
۳۲	پاسخ‌نامه زبان عربی
۳۴	منطق عمومی
۳۶	پاسخ‌نامه منطق عمومی

آزمون کارشناسی ارشد فلسفه ۱۳۸۳

۴۰	زبان عمومی و تخصصی
۴۴	پاسخ‌نامه زبان عمومی و تخصصی
۴۶	فلسفه غرب
۴۹	پاسخ‌نامه فلسفه غرب
۵۳	فلسفه اسلامی
۵۶	پاسخ‌نامه فلسفه اسلامی
۶۰	زبان عربی
۶۳	پاسخ‌نامه زبان عربی
۶۵	منطق عمومی
۶۷	پاسخ‌نامه منطق عمومی

آزمون کارشناسی ارشد فلسفه ۱۳۸۴

۷۰	زبان عمومی و تخصصی
۷۴	پاسخ‌نامه زبان عمومی و تخصصی
۷۷	فلسفه غرب
۸۰	پاسخ‌نامه فلسفه غرب
۸۴	فلسفه اسلامی
۸۷	پاسخ‌نامه فلسفه اسلامی
۹۰	زبان عربی
۹۳	پاسخ‌نامه زبان عربی
۹۵	منطق عمومی
۹۸	پاسخ‌نامه منطق عمومی

آزمون کارشناسی ارشد فلسفه ۱۳۸۵

۱۰۲	زبان عمومی و تخصصی
۱۰۶	پاسخ‌نامه زبان عمومی و تخصصی
۱۰۹	فلسفه غرب
۱۱۱	پاسخ‌نامه فلسفه غرب
۱۱۵	فلسفه اسلامی
۱۱۸	پاسخ‌نامه فلسفه اسلامی
۱۲۲	زبان عربی
۱۲۵	پاسخ‌نامه زبان عربی

۱۲۷.....منطق عمومی.....

۱۳۰.....پاسخ‌نامه منطق عمومی.....

آزمون کارشناسی ارشد فلسفه ۱۳۸۶

۱۳۴.....زبان عمومی و تخصصی.....

۱۳۸.....پاسخ‌نامه زبان عمومی و تخصصی.....

۱۴۱.....فلسفه غرب.....

۱۴۳.....پاسخ‌نامه فلسفه غرب.....

۱۴۷.....فلسفه اسلامی.....

۱۵۰.....پاسخ‌نامه فلسفه اسلامی.....

۱۵۴.....زبان عربی.....

۱۵۷.....پاسخ‌نامه زبان عربی.....

۱۵۹.....منطق عمومی.....

۱۶۲.....پاسخ‌نامه منطق عمومی.....

آزمون کارشناسی ارشد فلسفه ۱۳۸۷

۱۶۶.....زبان عمومی و تخصصی.....

۱۷۰.....پاسخ‌نامه زبان عمومی و تخصصی.....

۱۷۳.....فلسفه غرب.....

۱۷۶.....پاسخ‌نامه فلسفه غرب.....

۱۸۰.....فلسفه اسلامی.....

۱۸۳.....پاسخ‌نامه فلسفه اسلامی.....

۱۸۶.....زبان عربی.....

۱۸۹.....پاسخ‌نامه زبان عربی.....

۱۹۱.....منطق عمومی.....

۱۹۳.....پاسخ‌نامه منطق عمومی.....

۱۹۷.....منابع.....

۸۷۱. قضیه «مثلث یا متساوی الاضلاع است یا قائم الزاویه» کدام است؟
 (۱) حقیقیه (۲) خارجیه (۳) مانعة الخلو (۴) مانعة الجمع
۸۷۲. قضیه «هر الف ب است» در چه حالاتی از نسب اربع میان الف و ب غلط است؟
 (۱) تباین، من وجه (۲) تباین، عام و خاص مطلق (۳) تباین (۴) عام و خاص مطلق، من وجه، تباین
۸۷۳. نسبت بین «لائسان» و «لاحيوان» چیست؟
 (۱) تباین جزئی (۲) تباین کلی (۳) عموم و خصوص مطلق (۴) عموم و خصوص من وجه
۸۷۴. در زبان طبیعی، کدام یک از تعابیر ذیل در مورد کاربرد واژه «و» درست است؟
 (۱) برای عطف بین دو جمله همیشه «و» به کار نمی‌رود و همیشه «و» در معنای عطف بین دو جمله نیست.
 (۲) برای عطف بین دو جمله همیشه «و» به کار می‌رود و همیشه «و» در معنای عطف بین دو جمله است.
 (۳) برای عطف بین دو جمله همیشه «و» به کار می‌رود و همیشه «و» در معنای عطف بین دو جمله نیست.
 (۴) برای عطف بین دو جمله همیشه «و» به کار نمی‌رود و همیشه «و» در معنای عطف بین دو جمله است.
۸۷۵. هرگاه سؤال به «ماهو» درباره امر کلی باشد، پاسخ چیست؟
 (۱) جنس (۲) حد تام (۳) فصل (۴) نوع
۸۷۶. نقض موضوع لازم الصدق قضیه «هر الف ب است» کدام است؟
 (۱) بعضی غیر الف ب است. (۲) بعضی غیر الف ب نیست. (۳) هر غیر الف ب نیست. (۴) هیچ غیر الف ب نیست.
۸۷۷. قضیه «هر خونگرمی پستاندار است» متضمن چه نوع مغالطه‌ای است؟
 (۱) ایهام عکس (۲) سوء اعتبار حمل (۳) مصادره به مطلوب (۴) مغالطه ندارد
۸۷۸. نسبت دلالت‌های انسان و سفید چیست؟
 (۱) تباین (۲) عموم و خصوص مطلق (۳) عموم و خصوص من وجه (۴) تساوی
۸۷۹. هرگاه سؤال به «ماهو» درباره امر جزئی باشد، پاسخ چیست؟
 (۱) جنس (۲) حد تام (۳) فصل (۴) نوع
۸۸۰. نسبت دو قضیه «بعضی الف ب است» و «بعضی الف ب نیست» چیست؟
 (۱) تداخل (۲) تداخل تحت تضاد (۳) تضاد (۴) تناقض
۸۸۱. دو گزاره «ممکن الصدق» و «راستگوی منطقی» چه رابطه‌ای با یکدیگر دارند؟
 (۱) هر گزاره ممکن الصدقی، راستگوی منطقی است. (۲) هر گزاره ممکن الصدقی، راستگوی منطقی نیست.
 (۳) هر گزاره راستگوی منطقی، ممکن الصدق نیست. (۴) هیچ گزاره ممکن الصدقی، راستگوی منطقی نیست.
۸۸۲. نسبت بین نقیض دو کلی متباین چیست؟
 (۱) تباین کلی (۲) تباین جزئی (۳) تساوی (۴) عموم و خصوص من وجه
۸۸۳. چند ضرب از ضروب منتج شکل سوم نتیجه موجه جزئی می‌دهد؟
 (۱) یک ضرب (۲) دو ضرب (۳) سه ضرب (۴) چهار ضرب
۸۸۴. دلالت اثر انگشت بر صاحب انگشت چه دلالتی است؟
 (۱) دلالت عقلی (۲) دلالت وضعی (۳) دلالت طبیعی (۴) دلالت التزامی
۸۸۵. اگر حدس نوعی انتقال سریع فکری باشد، آنگاه:
 (۱) نوعی قیاس مساوات است. (۲) نوعی از نظریات است. (۳) نوعی از مجریات است. (۴) نوعی قیاس ذوحدین است.
۸۸۶. نقض المحمول قضیه «بعضی شاعران نابینا نیستند» عبارت است از:
 (۱) هر شاعری نابینا نیست. (۲) هر شاعری نابینا نیست. (۳) بعضی شاعران نابینا نیستند. (۴) بعضی شاعران نابینا هستند.
۸۸۷. کدام وصف «ذاتی» در هیچ یک از عرضیات یافت نمی‌شود؟
 (۱) بین الثبوت بودن (۲) تقدم در عقل (۳) عدم انفکاک از افراد (۴) قابل تعلیل نبودن

۸۸۸. در برهان لمّی،

- (۱) واسطه در اثبات و ثبوت یکی است.
- (۲) واسطه در اثبات واقعیت عینی است.
- (۳) واسطه در ثبوت واقعیتی عینی است.
- (۴) واسطه در اثبات غیر از واسطه در ثبوت است.

۸۸۹. قیاس «الف مساوی ب است و ب مساوی ج است، پس الف مساوی ج است» چه نوع است؟

- (۱) استثنایی
- (۲) ذوحدین
- (۳) شکل اول
- (۴) مساوات

۸۹۰. اگر دو کلی متباین باشند، استدلال شامل آنها :

- (۱) استقراء است.
- (۲) تمثیل یا استقراء است.
- (۳) تمثیل است.
- (۴) برهان است.

۸۹۱. متضاد یک قضیه کاذب :

- (۱) حتماً کاذب است.
- (۲) حتماً صادق است.
- (۳) معلوم نیست.
- (۴) به ماده‌اش بستگی دارد.

۸۹۲. در قضیه حمیله موضوع

- (۱) حتماً اسم است.
- (۲) حتماً کلی متواطی است.
- (۳) حتماً کلی است.
- (۴) ممکن است اسم باشد.

۸۹۳. نتیجه قیاس «هر انسان حیوان است، بعضی حیوان‌ها سفیدند» چیست؟

- (۱) بعضی انسان‌ها سفیدند.
- (۲) بعضی سفیدها انسان‌اند.
- (۳) نتیجه لازم الصدق ندارد.
- (۴) هر انسان سفید است.

۸۹۴. بازگشت عموم و خصوص من وجه به

- (۱) دو قضیه سالبه جزئیه و یک قضیه موجهه کلیه است.
- (۲) دو قضیه سالبه جزئیه و دو قضیه موجهه جزئیه است.
- (۳) دو قضیه موجهه کلیه و دو قضیه سالبه جزئیه است.
- (۴) دو قضیه موجهه جزئیه و یک قضیه سالبه کلیه است.

۸۹۵. قیاس: «هر انسان حیوان است و هر ناطقی انسان است، پس بعضی حیوان‌ها ناطق است» شکل چندم است؟

- (۱) اول
- (۲) دوم
- (۳) سوم
- (۴) چهارم

۸۹۶. عکس مستوی لازم الصدق در قضیه «هر مثلث سه ضلعی است» کدام است؟

- (۱) بعضی سه ضلعی مثلث است.
- (۲) بعضی مثلث سه ضلعی است.
- (۳) عکس لازم الصدق ندارد.
- (۴) هر سه ضلعی مثلث است.

۸۹۷. کدام گزینه مثالی برای اضافه غیر مکرره است؟

- (۱) پدری
- (۲) تضاد
- (۳) موازات
- (۴) مشابهت

۸۹۸. بازگشت عموم و خصوص مطلق به یک قضیه موجهه کلیه و

- (۱) دو قضیه سالبه جزئیه است.
- (۲) یک قضیه موجهه جزئیه و یک قضیه سالبه جزئیه است.
- (۳) یک قضیه سالبه جزئیه است.
- (۴) یک قضیه موجهه جزئیه است.

۸۹۹. در دو قضیه متداخل تحت تضاد

- (۱) اگر اولی درست باشد، دومی حتماً غلط است.
- (۲) اگر اولی درست باشد، دومی حتماً درست است.
- (۳) اگر اولی درست باشد، دومی ممکن است درست یا غلط باشد.
- (۴) اگر اولی غلط باشد، دومی نیز غلط است.

۹۰۰. از کدام گزاره در منطق استفاده نمی‌شود؟

- (۱) هر گزاره‌ای که امکان کذب ندارد.
- (۲) هر گزاره‌ای که امکان صدق ندارد.
- (۳) هر گزاره‌ای که صدق و کذب نمی‌پذیرد.
- (۴) هر گزاره‌ای که صدق و کذب پذیر است.

۸۷۱. گزینه ۴

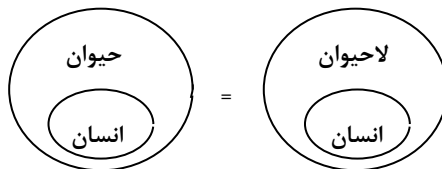
قضیه «مثلث یا متساوی الاضلاع است یا قائم‌الزاویه» یک قضیه شرطیه منفصله مانع‌الجمع است که در آن صدق یکی مستلزم کذب دیگری است اما از کذب یکی نمی‌توان صدق یا کذب دیگری را نتیجه گرفت. به عبارت دیگر محال است دوطرف باهم جمع شود اما امکان رفع هر دو وجود دارد. مثلث اگر قائم‌الزاویه باشد متساوی‌الاضلاع نخواهد بود یا بالعکس، اما ممکن است هیچ‌یک از این دو قسم نباشد بلکه متساوی‌الساقین باشد. (نک: اژه‌ای، ۱۳۷۷، ص ۸۸-۸۹)

۸۷۲. گزینه ۴

قضیه «هر الف ب است» براساس نسب اربعه در دو صورت صادق و در سه حالت کاذب خواهد بود. اگر میان الف و ب تساوی برقرار شد، یا عموم و خصوص مطلق به نحوی که الف اخص مطلق از ب باشد، قضیه صادق خواهد بود. اما اگر میان آنها نسبت تباین، عموم و خصوص من وجه و عموم خصوص مطلق به نحوی که الف اعم از ب باشد، برقرار باشد قضیه کاذب خواهد بود. (اژه‌ای، ۱۳۷۷، ص ۳۸-۴۰)

۸۷۳. گزینه ۳

نسبت میان انسان و حیوان عموم و خصوص مطلق است، حیوان اعم مطلق و جنس، نوع انسان است که دیگر انواع حیوان را هم شامل می‌شود. بنابراین نسبت نقیض آنها هم عموم و خصوص مطلق خواهد بود. (نک: اژه‌ای، ۱۳۷۷، ص ۳۸-۴۰)

۸۷۴. گزینه ۱

در زبان طبیعی برای عطف دو جمله گرچه معمولاً از «و» استفاده می‌شود اما واژه‌های دیگر هم هستند که معنای عطفی بدهند مثل اما، ولی، بلکه و... از طرف دیگر همیشه «و» در عطف دو جمله کاربرد ندارد بلکه در عطف الفاظ مخصوصاً اسامی نیز از «و» استفاده می‌شود. (نک: موحد، ۱۳۶۸، ص ۳۶)

۸۷۵. گزینه ۲

پرسش از یک شیء و امر مراحل و اقسام متعدد دارد، اولین قسم آن در اصطلاح اهل منطق «مطلب ما» نامیده می‌شود. جواب مای شارحه نیز اقسام متعدد دارد، کامل‌ترین جواب حد تام است. بنابراین حدتام پاسخ حقیقی و درست ماهو شارحه است. (مظفر، ۱۳۷۷، ص ۱۰۷ و ۱۳۲)

۸۷۶. گزینه ۲

یکی از استنتاج‌های بی‌واسطه نقض قضیه است. نقض عبارتست از حفظ موضوع و محمول در جای خود که اگر قضیه‌ای صادق باشد نقض آن نیز صادق خواهد بود. نقض قضیه بر سه قسم است: نقض تام، نقض موضوع و نقض محمول. در نقض موضوع، در قضیه دوم که منقوضه‌الموضوع نامیده می‌شود، نقیض موضوع، موضوع و اصل محمول، محول قرار می‌گیرد. در نقض تام و نقض موضوع، برخلاف نقض محمول که تنها کیف قضیه تغییر می‌کند، هم کیف و هم کم قضیه تغییر می‌کند و محدود به قضاای کلیه هستند. نقض موضوع موجه کلیه، سالبه جزئیه است و نقض موضوع سالبه کلیه، موجه جزئیه. (مظفر، ۱۳۷۷، ص ۲۴۸-۲۴۷)

۸۷۷. گزینه ۱

ایهام عکس یا ایهام انعکاس زمانی رخ می‌دهد که جای موضوع و محمول یک قضیه صادق عوض شود و قضیه دیگری ساخته شود. در قضیه مذکور در سؤال قضیه «هر پستانداری خونگرم است» حداقل در حد تجربه و استقراء ناقص پذیرفتنی است لذا با جابجا کردن موضوع و محمول قضیه، سعی شده است قضیه دیگری هم اثبات شود که صادق نیست و جانداران خونگرم اعم از پستانداران هستند. مغالطه ایهام انعکاس قسمی از مغالطه معنوی است. (مظفر، ۱۳۷۷، ص ۵۲۹-۵۲۸)

۸۷۸. گزینه ۳

عموم و خصوص من وجه وقتی میان دو کلی برقرار است که در برخی افراد و مصادیق با هم اشتراک داشته باشند. انسان و سفید هم چنین است، چرا که برخی انسانها سفیدند و برخی غیرسفید، و نیز برخی سفیدها انسانند و برخی غیرانسان. (نک: اژه‌ای، ۱۳۷۷، ص ۳۹)

۸۷۹.گزینه ۴

اگر جواب به «ماهو» ناظر به افراد و امور جزئی باشد و از حقیقت چند امر جزئی مشابه و مشترک پرسش شده باشد، جواب همان نوع است که هم حقیقت آن افراد را بیان می‌کند و هم آنها را از دیگر مجموعه‌های افراد متمایز می‌سازد. به عبارت ساده‌تر، نوع جواب سؤال ماهو درباره جزئیات متحدالحقیقه است. (مظفر، ۱۳۷۷، ص ۱۰۷-۱۰۶)

۸۸۰.گزینه ۲

هرگاه دو قضیه جزئی از نظر موضوع و محمول یکسان اما یکی موجب و دیگری سالبه باشد (مثل قضایای ارائه شده در سؤال) به آنها داخلتان تحت تضاد گویند. در اینگونه قضایا ممکن هست که هر دو قضیه صادق باشند اما محال است که هر دو کاذب باشند. لذا از کذب یکی می‌توان صدق دیگری را نتیجه گرفت اما از صدق یکی، کذب یا صدق دیگری معلوم نمی‌شود. (اژه‌ای، ۱۳۷۷، ص ۹۹)

۸۸۱.گزینه ۲

گزاره‌های راستگو گزاره‌هایی هستند که در تمام تعابیر وجود صادق باشند، یعنی ستون آخر جدول ارزش آنها همیشه T باشد. اما گزاره‌های ممکن الصدق در برخی موارد صادق و در برخی موارد کاذبند، یعنی در جدول ارزش آنها حداقل یک مورد T یا یک مورد F وجود دارد. بنابراین بر اساس تعریفی که دکتر موحد از این دو نوع گزاره و نیز گزاره‌های کاذب منطقی که در تمامی موارد ارزش F دارند، ارائه داده‌اند، نسبت این گزاره‌ها به هم تباین خواهد بود. (موحد، ۱۳۶۸، ص ۱۰۸)

۸۸۲.گزینه ۲

«نسبت بین نقیض دو کلی متباین، تباین جزئی است.» (مظفر، ۱۳۷۷، ص ۱۰۲)

۸۸۳.گزینه ۳

شکل سوم قیاس به‌طور کلی دارای شش ضرب منتج است که عبارتند از ضربهای: ۱، ۲، ۳، ۴، ۹ و ۱۰. در این شکل قاعده «نتیجه تابع اخس مقدمتین است» صدق نمی‌کند و نتیجه همیشه جزئی است. از شش ضرب منتج فوق، سه ضرب موجب جزئی (۱، ۳ و ۹) و سه ضرب سالبه جزئی (۲، ۴ و ۱۰) هستند. (اژه‌ای، ۱۳۷۷، ص ۱۱۷-۱۱۶)

۸۸۴.گزینه ۱

دلالت عقلی زمانی میان دو مفهوم برقرار است که میان دال و مدلول رابطه‌ای ضروری وجود داشته باشد به نحوی که با حضور دال ذهن ضرورتاً و بدهاتماً به مدلول راهبری می‌شود. رابطه میان علت و معلول و آنچه تنها یک مصداق دارد، از اینگونه است. در این مثال هم انگشت علت ایجاد اثر انگشت است و هم تعلق اثر انگشت هر فرد به او انحصاری است. (نک: اژه‌ای، ۱۳۷۷، ص ۲۴)

۸۸۵.گزینه ۳

حدسیات ناشی از قدرت تعلیل ذهن قوی است که با مشاهده یک امر به سرعت به علت آن منتقل می‌شود. «حدسیات به موجب تکرار مشاهده و مقارنت با قیاس خفی، در حکم مجربات‌اند.» (مظفر، ۱۳۷۷، ص ۳۵۹-۳۵۸)

۸۸۶.گزینه ۴

نقض محمول زمانی است که از یک قضیه با حفظ جایگاه موضوع و محمول، قضیه دیگری بسازیم که محمول قضیه دوم نقیض محمول قضیه نخست باشد. در نقض محمول علاوه بر نقیض شدن محمول، کیف قضیه اصلی هم تغییر می‌کند. بنابراین «سالبه جزئی منقوضه المحمول آن، موجب جزئی است.» (مظفر، ۱۳۷۷، ص ۲۴۵-۲۴۳)

۸۸۷.گزینه ۲

عرض یا لازم است یا مفارق. لازم یا لازم وجود ذهنی است یا لازم وجود خارجی یا لازم ماهیت، یعنی لازم هر دو ظرف وجود. عرض لازم از هر قسمی که باشد یا بین است یا غیربین. عرض مفارق نیز یا دایم است یا غیردایم. عرض لازم بین همانند ذاتیات به اثبات و تعلیل نیاز ندارد. اعراض لازم از هر قسم که باشند، قابل انفکاک از افراد نیستند. حتی در عرض مفارق دایم نیز گرچه محال عقلی برای انفکاک وجود ندارد اما چنین انفکاک احتمال وقوعی ندارد. اما جوهر که تمام اعراض در عقل تقدم ذاتی دارد. «ذاتی باید واجد هر چهار وصف مذکور باشد، و آلا جز خصوصیت سوم- یعنی تقدم در تعقل- سایر اوصاف در پاره‌ای از عرضیات نیز یافت می‌شود.» (خوانساری، ۱۳۸۴، ص ۱۱۰ و ۱۳۱-۱۳۰)

۱۳۱-۱۳۰

۸۸۸.گزینه ۱

برهان لمی برهانی است که حد وسط نه تنها تحقق یک امر بلکه علت تحقق آن را هم نشان می‌دهد، یعنی هم «واسطه ثبوت در عین حال واسطه اثبات» هم هست. چنین برهانی، برهان کامل یا به قول خواجه نصیر «برهان مطلق» نامیده می‌شود. (اژه‌ای، ۱۳۷۷، ص ۱۷۷)